NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN
“Warmtevisie”

Registratienr. 115194 116125

De concept Warmtevisie heeft vanaf 5 t/m 31 mei 2021 ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn konden inwoners van de gemeente Krimpenerwaard een zienswijze indienen. Van vier inwoners is een zienswijze ontvangen.

Zienswijze indiener 1, Bergambacht.	
Samenvatting	Ik heb zo veel mogelijk gedaan op isolatiegebied. Onze woning afsluiten van het gasnet vind ik een slecht plan. De kosten hiervan rijzen de pan uit. In Duitsland krijg je subsidie als je overstapt op gas. Gas is de schoonste manier om te stoken.
Beantwoording	Energiebesparing door het verbeteren van de isolatie is een effectieve stap in het afbouwen van het aardgasgebruik en sluit aan bij de doelstellingen in de Warmtevisie. Het klopt dat aardgas een fossiele brandstof is met een relatief lage CO_2 uitstoot in vergelijking met bijvoorbeeld olie of steenkool en dat in delen van Duitsland woningen worden aangesloten op het aardgasnet. Daar komt aardgas vaak in de plaats voor brandstoffen met een hogere CO_2 uitstoot zoals olie of steenkool. De situatie in Nederland wijkt af van de situatie in Duitsland omdat hier niet wordt verwarmd met olie of steenkool en omdat in Nederland is besloten om de aardgaswinning in Groningen stop te zetten. Nederland en Duitsland hebben allebei het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en hebben allebei de doelstelling om in 2050 fossielvrij te zijn.
Aanpassingen	Geen
Zienswijze indiener 2, Bergambacht.	
Samenvatting	Isoleren is prima, windmolens en zonneparken niet. Ik heb de voorkeur voor verwarmen met aardgas of voor kleine kerninstallaties. En er is meer tijd nodig voor de energietransitie.
Beantwoording	Een alternatief voor verwarmen met aardgas is elektrisch verwarmen. Hiervoor is groene elektriciteit nodig. De goedkoopste manier om groene elektriciteit te produceren is door middel van windmolens en zonnepanelen. De doelstellingen die zijn vastgelegd in de Warmtevisie komen voort uit het nationale Klimaatakkoord. Daarin is als doelstelling vastgelegd om het aardgasgebruik in Nederland voor 2050 te beëindigen. Er wordt onderzoek gedaan naar kleine kerncentrales. Er zijn voorlopig nog geen aanwijzingen dat hier voor woningen toepasbare verwarmingsmethoden uit voortkomen.
Aanpassingen	Geen

Zienswijze indiener 3, Schoonhoven.	
Samenvatting	Het hele proces draait om de energievoorziening naar korte en lange termijn. Stel, dat men vindt dat kernenergie een geschikte energie voorziening wordt gevonden, gegarandeerd dat op lange termijn het een verkeerde keuze blijkt. De reden is dat op lange termijn de brand/grondstof van kernenergie eindig is. Naar mijn mening moet de keuze helemaal gericht worden op een oneindige brand/grondstof, n.l. waterstof. De dagelijkse hoeveelheid energie, (die gratis is) die de aarde per dag van de zon ontvangt is vele malen groter dan wat de aarde per dag verbruikt. De rest is dus energie verlies. De huidige kennis die er is v.w.b. omzetting van zonne-energie naar elektrische/ waterstof energie is voldoende om de noodzakelijke transitie nu te starten. Nederland heeft kennis genoeg om die kennis in de toekomst verder te ontwikkelen. Commerciële bedrijven zullen liever hebben dat het aantal windmolens en zonnepanelen worden uitgebreid maar het zal blijken dat dat korte termijn denken is en kapitaalvernietiging. Maar zij hebben wel de subsidies opgestreken. Het hele transitie proces vereist anders denken. Verder kijken dan politieke bestuursperioden. Minstens circa 50-75 jaar. Niet alleen op energie maar ook op andere gebieden zal men verder moeten kijken dan symptoomaanpak, oplossingen die moeten er komen! Denk o.a. aan zoetwater, zand en andere grondstoffen. Deze zijn allemaal eindig. Het feit dat iedere gemeente zelf een plan moet maken voor de toekomst is dorpsdenken.
Beantwoording	Kernenergie maakt geen onderdeel uit van het Klimaatakkoord, de Regionale Energie Strategie en de Warmtevisie. Redenen hiervoor zijn onder ander de veiligheidsaspecten en omdat het afval dat vrijkomt bij de productie van kernenergie lange tijd radioactief is. Waterstof kan mogelijk een alternatief worden voor aardgas voor het verwarmen van woningen en gebouwen. Of waterstof beschikbaar komt voor het verwarmen van woningen en gebouwen is mede afhankelijk van de omvang van de toekomstige productie en de prijs die voor waterstof betaald zal gaan worden. Groene waterstof wordt geproduceerd met groene elektriciteit. De goedkoopste manier om groene elektriciteit te produceren is op dit moment met zonnepanelen en windmolens. Het Klimaatakkoord en de Warmtevisie richten zich op 2030 als tussendoel en op 2050 als einddoel. De energietransitie vereist inderdaad een lange termijnvisie en -aanpak. De reden waarom gemeenten de warmtevisie opstellen is omdat de manier waarop het aardgasgebruik kan worden verminderd en het welke alternatieven voor aardgas mogelijk zijn sterk afhankelijk zijn van het soort woningen en wijken en de aanwezigheid van lokale warmtebronnen. Het klopt dat de gemeente en de inwoners voor het behalen van de doelstellingen afhankelijk zijn van nationale ontwikkelingen en keuzes op het gebied van bijvoorbeeld de energietarieven, energiebelastingen, subsidies en wetgeving.
Aanpassingen	Geen
Zienswijze indiener 4, Schoonhoven.	
Samenvatting	Het is onduidelijk welke parameters de gemeente gaat gebruiken. Genoemd worden: Startanalyse van het Plan Bureau voor de Leefomgeving (PBL), het

	Openingsbod van Stedin, en aanvullende onderzoeken. De bijlage Stedin bevat alleen een kaart. De parameters van het Plan Bureau voor de Leefomgeving zijn openbaar (website Programma Aardgasvrije Wijken). Graag verduidelijken of de PBL parameters zijn vervangen door eigen kentallen. Plan Bureau voor de Leefomgeving geeft gemeenten de ruimte om "lokale kennis" in te zetten, waar het Plan Bureau voor de Leefomgeving meer algemene kentallen gebruikt. De Warmtevisie is onduidelijk m.b.t. de gevolgde stappen. Mijn suggestie is om de geconsolideerde kentallen in een bijlage te voegen (PBL, Stedin, eigen onderzoeken). Of zeggen dat voorlopig de PBL kentallen gevolgd worden.
Aanpassingen Beantwoording	Bij het opstellen van de Warmtevisie hebben we geen parameters gehanteerd maar hebben we drie onderzoeken naast elkaar gelegd en daar de doelstellingen op gebaseerd. Die onderzoeken zijn de Startanalyse van het Plan Bureau voor de Leefomgeving, het Openingsbod van netbeheerder Stedin en een onderzoek naar de haalbaarheid van een warmtenet in de gemeente. Het Openingsbod van Stedin vergelijkt drie energiemodellen, waaronder de Startanalyse van het Plan Bureau voor de Leefomgeving. Beide berekenen per wijk het alternatief voor aardgas met de laagste totale kosten. Beide modellen komen tot verschillende uitkomsten. Het Openingsbod van Stedin voorspeld dat op termijn duurzaam in de gemeente Krimpenerwaard gas en elektrisch verwarmen de alternatieven worden met de laagste kosten. Het Plan Bureau voor de Leefomgeving voorspeld dat in de kernen warmtenetten op termijn het alternatief worden met de laagste kosten en daarbuiten duurzaam gas en elektrisch verwarmen. We hebben de uitkomsten van deze twee modellen getoetst door de situatie in Gouderak in detail door te rekenen. Voor Gouderak is gekozen vanwege de aanwezigheid van een warmtebron (Gemaal Verdoold) en de bouwjaren van de woningen. De uitkomst van dit onderzoek is dat de kosten voor verwarmen met een warmtenet aanmerkelijk hoger zijn dan elektrisch verwarmen. Dit bevestigd de uitkomsten van het Stedin Openingsbod dat er in de gemeente geen wijken zijn waar warmtenetten op termijn het alternatief met de laagste kosten zijn. Duurzame gassen zoals groen gas of waterstof zijn nog maar zeer beperkt beschikbaar dus blijft elektrisch verwarmen voor de komende jaren over als betaalbaar alternatief voor woningen met een lager energielabel en hybride warmtepompen, die zowel verwarmen met elektriciteit als met aardgas, voor de woningen met een hoger energielabel. Omdat energiebesparing door isolatie en door efficiënte verwarmings- en ventilatiesystemen een permanente verlaging van de energievraag tot gevolg heeft, onafhankelijk is van de toekomstige manier van verwarmen en een voorwaarde is om elektrisch te kunnen verwarmen, leggen we de komende jaren de focus op isolatie en energiebesparing.
Aanpassingen	Een nadere toelichting in hoofdstuk 11 van de Warmtevisie ‘Doelstellingen voor 2030’ over de gehanteerde onderzoeken en de gemaakte afwegingen.

Ambtshalve aanpassingen:

1. In hoofdstuk 4 is een alinea toegevoegd over het energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen en objecten.
2. In hoofdstuk 5 is een tabel inclusief toelichting toegevoegd over de standaard isolatie normen voor woningen. Deze normen zijn in maart 2021 door de Rijksoverheid gepubliceerd.

https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/03/18/kamerbrief-standaard-voor-woningisolatie

3. In hoofdstuk 8 is een alinea toegevoegd over de invloed van het energielabel op de waarde van woningen.
4. In hoofdstuk 10 is een alinea opgenomen over de Omgevingswet.
5. Bijlage 10 is toegevoegd. Deze bijlage geeft informatie over de capaciteit van het elektriciteitsnet in de gemeente Krimpenerwaard.